

Bruk av ros, oppmuntring og regler

Av Hanne Jahnsen, Lillegården kompetansesenter 2007

Både positiv og negativ oppmerksomhet påvirker elevenes atferd. Generelt gjelder det at det som får oppmerksomhet har en tendens til å gjenta seg og lærere kan ved bevisst bruk av positiv oppmerksomhet stimulere ønsket atferd. Den sosiale oppmuntringen og anerkjennelsen som lærerne gir når de er sammen med dem er den viktigste formen for positiv feedback til elever i skolen (Webster- Stratton 1999).

Det er viktig at skolene utvikler en ros-kultur og at de voksne går foran som gode rollemodeller ved å bruke ros aktivt. Når ros og positiv oppmerksomhet blir brukt for å støtte elever i å mestre nye ferdigheter og atferd blir de fleste elever motivert til å fortsette å anvende ferdighetene. Barn og unge som viser problematferd i skolen trenger slik positiv oppmerksomhet mer enn andre. Disse elevene er ofte vanskelige å rose og i den praktiske hverdagen får de sjeldnere ros og positiv oppmerksomhet enn andre elevene.

Klare regler signaliserer hva elevene kan og ikke kan gjøre på skolen og i timene. Når reglene fungerer forenkler det hverdagen både for elever og lærere. Det er viktig at utarbeidelse av skolens regler foregår i samarbeid med foreldre og elever og at alle regler i skolen blir forklart, eksemplifisert og begrunnet.

Skolens sosiale læreplan må gi lærere anvisninger om på hvilken måte regler og rutiner skal innarbeides og belønnes både på skolenivå, i grupper/klasser og på individnivå. Lærere må oppfordres til regelmessig repetisjon av reglene sammen med elevene og ha systemer for positiv oppmerksomhet når klasser følger reglene. Planen må også kunne gi anbefalinger om på hvilken måte reglene bør utformes og hvilke konsekvenser regelbrudd skal ha.